

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om den gammeldanske Rim-Krønike

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 124. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1826_429-txt-shoot-idm787.pdf (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Saameget er nemlig vist, at and (unde), arg, befat, beflaaden, Brynie, drab, Dull, Duss, Enne (Pande) feierst, Flykke, læd, Gast, gats aa, gats om, Gjus, gædes paa,*Maaskee er ellers gædes derpaa en Trykfeil for: kædes (kiedes) derpaa, thi det er Meningen S. 44. Herberg, Hiog, Hulster, Hysken, Jæv, mere (v), overvættes, skage, skatgiven, Skibshær, Skoff *Skoff er ellers Subst. til skuffe, som klarlig sees i det gamle Vocabular, under *alludere, dicterium, jocari, jocus, ludicrum.*, Slemhed, Stefnet, Styre,*Maaskee findes dette Ord dog S. 110., saa ath er Præpositionen ad, som: ung ved Roret. Sund, (Helbred), thegn, Thegnhed, Tolk, Tærne, tørvtig, udlændisk, uqvem, Utaal, vedersee, Ærve, udgjør en Flok mere og mindre fremmede, men dog nordiske Ord, som jeg neppe faaer den Skam, man finder mange af efter S. 63. end sige da efter S. 222, hvor man er fri nok, ikke blot for dem, og for de mangfoldige, Mellem-Afsnittet enten har til25fælles med Første, eller har for sig selv, men ogsaa for mangfoldige ægte Danske Ord, som kunde hiulpet godt paa de forfaldne Sager, havde kun Rimeren saa vist havt dem i Munden, som han havde dem ved Haanden, da han sluttede Krøniken. Hvem skulde saaledes troe, at Ord, og Udtryk, som: Alders-Tid, Alders-Meen, Alfar-Vei, Avinds-Mand, Balge, Beiler, bespeide, betids, Blomster, dobbelt, Dommer, Endeligt, flytte, flække, Fodspor, forglemme, formærke, Forstander, fortiene, forvare, føle, gavmild, Gavmildhed, Guddom, Guddoms-Magt, Havn, Helbred, Herold, Hierte-Blod, hoffærdig, Hoved-Banner, hærde, Høitid, Karl, Kæmpe-Lov, levende Færd, Lyst og Nød,*Nød er der vel allevegne Nok af, og Lyst støder man imellem paa, men de forbinde sig aldrig meer til det vemodig søde: i Lyst og Nød. Manddoms-Røn, mesten, Midie-Nat, Mod, Mægler, Overmagt, prydeligt, Regnskab, det røde Guld,*Kun S. 10. finder man det røde Guld, siden finder man kun rød med bleg, (S. 137) og maa tilsidst være glad ved endda at træffe de røde Stene. (S. 231) *sic tempora mutantur, sic transit gloria mundi.* Samfund, sidde op, skibe (v), Skiemt, Skæbne, stiv, Straa, strax, Tant, Thing, Tolk, trædsk,*Ful threesk (S. 21) er ganske upaatvivlelig fuld trædsk, især, da ene det passer paa Koglerne, og med Saxos her fulgte Beskrivelse. tvertimod, Tærne, Udlænding, unyttelig, unødt, urædd, utaknemmelig, velbaaren, velsigne, Velsignelse, Viisdom, vitterlig, Værdighed, Værste, yderst, ædelig,*Ædelig er adelig S. 22. At Thing findes S. 154. i Lands-Thing, faaer jeg vel sige, jeg har seet. at saadan Ord skulde findes i den første Fierding af en Rim-Krønike, og saa aldrig mere, og kan det paa anden Maade end ved Penne-Skifte, være gaaet naturlig til, da er det intet Under, jeg snakker i Taaget om disse Ting; thi da har jeg slet intet Begreb om, hvad det er at skrive en Bog. Kun som til Overflod bemærker jeg da at selv de mærkelige Ord, der kommer igjen, forsvinder enten midt 125i Bogen, eller møde os til Slutning kun som Gienfærd, saa fremmede i Grunden for sig selv, som det Øl og Brød, Kong Christian sendte Erik af Pommern, er for det Øl og Brød, hvorpaa Kong Hunding bød Folk til Giæst, da han druknede sig i Miød-Karret.